

Video-toolkit

Universiteit Leiden

Inhoudsopgave

Introductie	3
Stap 1: Oriëntatie	4
1.1 Past video bij jouw leerdoel?	4
1.2 Hoe maak je gebruik van video voor je onderwijs?	5
1.3 Hoe kun je bestaand videomateriaal vinden en hergebruiken?	7
Stap 2: Welk type video moet je kiezen?	8
Stap 3: Voorbereiden	16
3.1 Script: Hoe begin je?	16
3.2 Script: Het schrijven van de tekst	17
3.3 Script: Beeldmateriaal gebruiken	19
3.4 Copyright (auteursrecht)	21
Stap 4: Opnemen	24
4.1 Presenteren voor een camera: do's and don'ts	24
4.2 Hoe neem je zelf een video op?	25
4.3 Tips en trucs voor als je zelf een video gaat opnemen	25
4.4 Hoe neem je een video op met een crew/in een studio?	27
- Workflow bij een studio-opname	27
- Kledingtips	28
- Continuïteit	28
- Autocue	29
Stap 5: Afmaken	30
5.1 Hoe moet je je video editen?	30
5.2 Hoe kun je video's uploaden/delen op verschillende platforms?	31
5.3 En nu?	31

Introductie

Deze video-toolkit biedt je de basisvaardigheden voor het maken van een video die je kunt gebruiken bij je onderwijs. Je kunt video's maken voor verschillende doeleinden: als onderdeel van een online cursus, van een on-campus programma of om over je onderzoek te communiceren. Je kunt video's maken voor een open-access-leeromgeving (zoals een MOOC-platform) of voor een programma dat alleen toegankelijk is via de universiteit (zoals Blackboard of Brightspace).

In deze toolkit leiden we je in 5 stappen door het hele proces van het maken van een video:

- Stap 1: Oriëntatie
- Stap 2: Videotypes
- Stap 3: Voorbereiden
- Stap 4: Opnemen
- Stap 5: Afmaken

Behoeft je meer inspiratie en tips om je op gang te helpen? In deze toolkit vind je voorbeelden van educatieve video's die gemaakt zijn door docenten en medewerkers van de Universiteit Leiden.

Stap 1: Oriëntatie

1.1 Past video bij jouw leerdoel?

Is video het juiste middel voor jou? Of past een ander medium beter bij je leerdoelen? Studenten kunnen video's overal en altijd bekijken. Video kan een manier zijn om studenten bij de lesstof te betrekken en ze te motiveren. Educatieve video's kunnen helpen bij het onthouden van informatie, omdat studenten een video meerdere keren kunnen bekijken.

Past video bij jouw leerdoel?

- **Wat wil je bereiken?** Video werkt het best bij informatie overdracht of het herhalen van de stof. Tenzij je je studenten zelf een video wilt laten maken als een opdracht, kan het lastig zijn om je studenten informatie te laten toepassen, analyseren, evalueren of maken. **Video vertelt een verhaal met beeld.** De informatie of lesstof moet geschikt zijn om op beeld weer te geven.
- **Wil je interactie stimuleren?** Gebruik dan een interactieve leeractiviteit in combinatie met video.
- **Een educatieve video staat niet op zichzelf** maar is een onderdeel van een (online) cursus of lesprogramma, dus denk hieraan bij het ontwerpen van je video's.

Meer informatie:

Als je vragen hebt over video en of dat het juiste middel voor je is, aarzel niet om contact op te nemen met de [video-coördinator](#) van je eigen faculteit.

Bronnen

Hansch, A., Hillers, L., McConachie, K., Newman, C., Schildhauer, T., & Schmidt, P. (2015). Video and Online Learning: Critical Reflections and Findings from the Field. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2577882

Manifesto Videos in Higher Education, Reutemann, J & Centre for Innovation - Leiden University (2018) <https://www.audiovisualresearch.org/digital-education/manifesto/>

1.2 Hoe maak je gebruik van video voor je onderwijs?

In dit gedeelte gaan we dieper in op *hoe* je video bij je onderwijs kunt inzetten. Daarvoor gaan we kijken naar de doelgroep (wie), het hoofdleerdoel en de subleerdoelen(wat) en de context waarin je de video wilt gebruiken (hoe), en hoe deze factoren tezamen het ontwerp beïnvloeden en bepalen.

Doelgroep: voor wie is de video?

Wie zijn je cursisten? Zijn het allemaal geregistreerde studenten die zich hebben ingeschreven voor een on-campus-cursus, of bevinden ze zich overal ter wereld? Hebben ze eerder online studiemateriaal gebruikt of hebben ze wat extra motivatie en begeleiding nodig? Voor je begint met het maken van de video is het van belang om te bepalen voor wie je de video maakt, en hoe de video gaat helpen om leerdoelen te behalen.

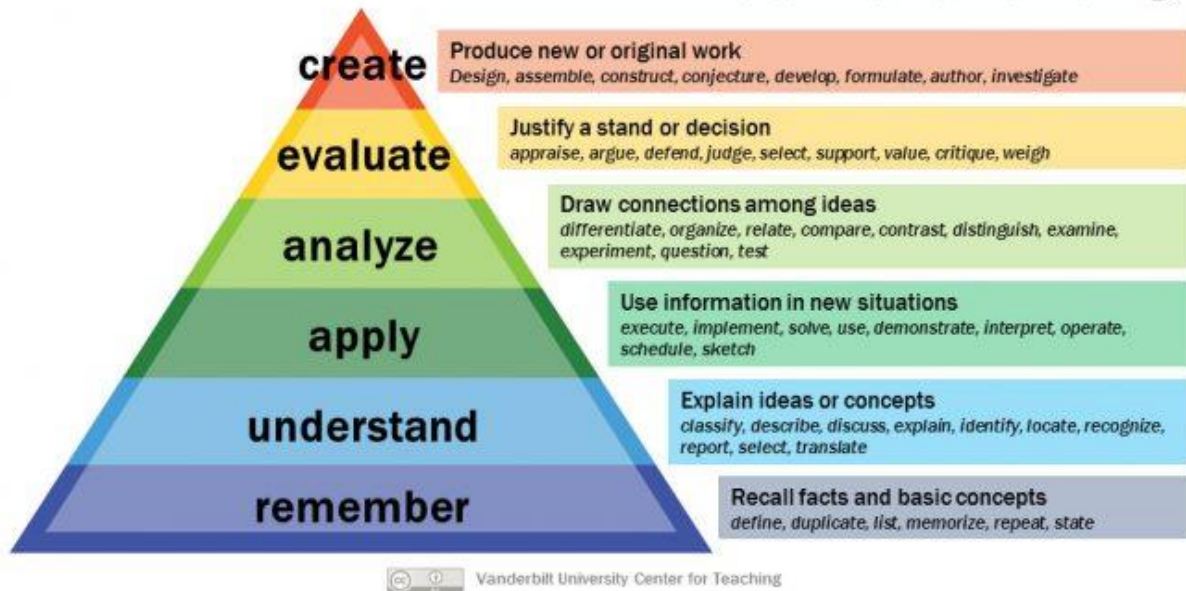
Als je nadenkt over wie je doelgroep is, probeer dan de volgende vragen te beantwoorden: Wat zijn de kenmerken van mijn cursisten? Wat zijn het voor mensen, en uit welke culturen komen ze? Wat motiveert ze en wat frustreert ze? Wat zijn hun leerdoelen en wat hebben ze nodig om deze doelen te behalen?

Het hoofdleerdoel en de subleerdoelen: wat wil je dat ze leren?

Nu je hebt nagedacht over wie je leerlingen zijn, kun je je gaan bezighouden met wat je wilt dat ze leren. Wat zijn je leerdoelen? De *hoofdleerdoelen* zijn de overkoepelende dingen, de dingen van hogere orde, die je wilt dat je studenten leren. De subleerdoelen zijn de concrete en specifieke onderdelen die makkelijker te beoordelen zijn. Je leerdoelen delen met je cursisten maakt dat ze weten wat ze kunnen verwachten.

Als je je leerdoelen wilt formuleren kun je daarvoor de Taxonomie van Bloom gebruiken. Deze splitst de leerdoelen op, gebaseerd op de cognitieve processen die betrokken zijn bij het bereiken ervan. Voor meer informatie over een goede onderwijsaanpak, kun je terecht bij de [Teaching and Learning Guide](#).

Bloom's Taxonomy

Context: Hoe ga je je video gebruiken?

Voor je begint met het maken van een video is het van belang dat je weet hoe je hem wilt gaan gebruiken. Gaan je studenten naar de video's kijken als onderdeel van een online cursus? Of gaan ze naar de educatieve filmpjes kijken als voorbereiding op een college?

Probeer de volgende vragen te beantwoorden:

- Waar ga je de video voor gebruiken? (flipped classroom, extracurriculair, blended cursus, volledige onlinecursus, of nog iets anders?)
- Is de video een verplicht onderdeel of is het extra hulpmiddel in je cursus?
- Wanneer moeten je cursisten de video's te bekijken?
- Hoe stel je de video aan je cursisten beschikbaar? Openbaar via sociale media of via een platform dat alleen met een wachtwoord toegankelijk is
- Hoeveel video's wil je opnemen en hoe staan ze met elkaar in verband?
- Hoe ga je de impact en het gebruik van je video evalueren?

Wil je meer weten over de didactische theorieën en het gebruikte onderzoek?

Lees [hier](#) meer over de theorieën en het onderzoek achter deze didactische aspecten

Als je meer wilt lezen over de Taxonomie van Bloom, bekijk dan [deze pagina](#).

1.3 Hoe kun je bestaand videomateriaal vinden en hergebruiken?

Als je een goed beeld hebt van je leerdoelen en hoe je deze gaat beoordelen ga je van start met het maken van tekst en beeldmateriaal voor je educatieve video. Daarna kun je verder gaan ontwikkelen wat je wilt overbrengen. Bedenk dat er al heel veel materiaal is van collega-docenten van over de hele wereld, dat je kunt hergebruiken, zoals video's, afbeeldingen etc. Dat kan tijd besparen. Zorg ervoor dat je altijd de juiste context en uitleg geeft wanneer je video's van anderen gebruikt.

Op de volgende websites vind je beeldmateriaal dat je kunt hergebruiken:

- Ons eigen [Leiden University YouTube-kanaal](#).
- [OER commons](#). Als je naar 'advanced search' gaat, kun je bij 'Additional Search Criteria' kiezen voor 'Media Format' en daar 'video' aanvinken.
- De University of Pittsburgh heeft een [overzicht samengesteld van verschillende OER databases](#). Kijk eens bij de Multimedia-categorie!
- [Wikimedia Commons](#) is een database van Creative Commons-mediabestanden.

Nog meer databases bekijken? Bekijk dan sectie [3.4 Copyright](#) van deze video-toolkit; daar bespreken we copyright (auteursrecht) en Creative Commons.

Geen geschikte video gevonden? Maak dan je eigen video.

Inspiratie daarvoor vind je in hoofdstuk 2 en 3 van deze toolkit.

Stap 2: Welk type video moet je kiezen?

De keuze voor een specifiek type video hangt af van de beschikbare tijd, het budget en het doel dat je met je video wilt bereiken. In principe kun je een webcam-video of smartphone-vlog gebruiken als je een snelle update of een snel antwoord wilt geven. Voor meer uitgebreide videoprojecten kun je denken aan een educatief filmpje opgenomen in een studio of zelfs aan een fictiefilm, documentaire of animatie.

Welke vorm je ook kiest, hou het volgende in gedachten als je je video **ontwerpt**:

- Zorg voor een sterke verhaallijn en een duidelijke boodschap.
- In je script zit vast de nodige gesproken tekst, maar vergeet niet dat je ook sterke beeldmateriaal nodig hebt!
- Houd het kort en krachtig: beperk je tot de belangrijkste concepten die je aan de orde wilt stellen (Ja, dit betekent 'to kill your darlings').

Bij types waarbij je kennis overdraagt door **voor de camera te presenteren**, moet je ervoor zorgen dat:

- Je verhaal aansluit bij het visuele materiaal dat je laat zien.
- Je je direct tot je publiek richt door in de camera te kijken.
- Je van tevoren goed oefent; dat bespaart tijd bij het opnemen en zorgt ervoor dat je je voor de camera natuurlijk gedraagt.

Als je **beeldmateriaal in je video** wilt gebruiken, moet je ervoor zorgen dat je:

- Afbeeldingen en video's met een hoge resolutie gebruikt.
- Afbeeldingen en video's gebruikt waar geen *copyright* op rust (bijv. materiaal met Creative Commons-licentie, eigen materiaal of betaalde stock-afbeeldingen).
- Het verhaal laat aansluiten bij het visuele materiaal dat je laat zien.
- Als je buiten opneemt, eraan denkt dat:
 - Je afhankelijk bent van externe variabelen (zoals weer en (omgevings)geluid).
 - Opnemen op locatie meer tijd kost dan studio-opnames.
 - De rechten van de personen die op de locatie gefilmd zijn, geregeld moeten worden (neem toestemmingsformulieren mee!)

Voor meer informatie en advies over welk type het beste aansluit bij jouw doelstellingen en boodschap, neem je contact op met de [video-coördinator](#) van je faculteit.

1. Talking head

Wat?

Een 'talking head' is een video waarin de presentator wordt opgenomen vanaf het middel. Bij deze vorm worden vaak visuele hulpmiddelen gebruikt, zoals een powerpoint *presentatie*, een scherm of bord, een object of een animatie. Deze opnamen kunnen worden gemaakt op

je werkplek, thuis of in de studio. Als je overweegt te gaan opnemen op je werkplek of thuis, dan zou je eens naar de [webcam](#)-optie kunnen kijken.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Theorieën en concepten wilt uitleggen.
- Boeiende colleges wilt opnemen in je (cursus)ontwerp.
- Je studenten wilt voorbereiden op meer diepgaande (flipped) classroom-bijeenkomsten.

Hou in gedachten dat je:

- Een professionele productiestudio nodig hebt of een rustige plek met goed licht en geluid.
- Moet zorgen voor sterk beeldmateriaal en dat je aansluit bij de afbeeldingen op het scherm.
- Misschien moet leren hoe je een autocue moet gebruiken.
- Het kort en krachtig moet houden. De optimale video-lengte is 6 minuten.

Voorbeeld(en):

Op de website kun je een [voorbeeld van een talking head](#) zien.

Ondersteuning

Je kunt zelf een talking head opnemen, bijvoorbeeld met een webcam op je werkplek of thuis.

Je kunt ook contact opnemen met je [video-coördinator](#) om de mogelijkheden te bespreken voor een professionele opname, bijvoorbeeld in een studio.

2. Dialoog

Wat?

De dialoog kan gebruikt worden voor interviews en discussies. Vaak zijn er twee of meer mensen die worden opgenomen. Maar soms zie je ook alleen de geïnterviewde en verschijnen de vragen als tekst op het scherm. Deze vorm wordt meestal buiten de studio gebruikt. Dus voel je vrij om te bedenken welke locatie het best aansluit bij wat je wilt.

Wanneer wordt deze vorm gebruikt? Als je:

- Inzichten van experts op het vakgebied wilt verkrijgen.
- Diepgaande discussies wilt hebben.
- Wilt ingaan op vragen of misvattingen van studenten.

Denk eraan dat:

- Experts vaak volle agenda's hebben en soms in andere tijdzones wonen.
- Je niet recht in de camera moet kijken, maar naar degene die je interviewt of met wie je discussieert.
- Je je vragen en discussie onderwerpen goed moet voorbereiden; en hou ze beperkt om lange post-productie en te lange video's te vermijden.
- Het duidelijk moet zijn wie wie aanspreekt.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een dialoog](#) zien.

Ondersteuning

Denk eraan dat voor het opnemen van een dialoog meestal meerdere camera's nodig zijn om vanuit verschillende hoeken te kunnen opnemen. Neem contact op met je [video-coördinator](#) om uit te vinden wat de mogelijkheden bij jouw faculteit zijn.

3. Demonstratie

Wat?

Demonstraties kunnen gebruikt worden om een vaardigheid of een procedure in een praktijksetting te laten zien en toe te lichten, bijvoorbeeld in een lab of een (fictieve) rechtszaal.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Wilt dat je studenten een bepaalde vaardigheid of procedure leren beheersen.
- Je studenten wilt voorbereiden voor een experiment.
- De kracht van video wilt gebruiken ('show, don't tell').
- Gedrag wilt sturen met behulp van rollenspellen.

Denk eraan dat je:

- Je opname heel goed moet 'scripten' en voorbereiden; tijdens een procedure moet iedere handeling goed worden uitgevoerd en ingekaderd, zodat je de details goed kunt zien.
- Alle materialen bij de hand hebt en dat er een locatie beschikbaar is (en een paar duplicaten om de opname over te kunnen doen).
- Je goed voorbereidt; vaak kun je de demonstratie maar een beperkt aantal keren herhalen.
- Ook je studenten kunt vragen een opname te maken van een demonstratie waarin ze een specifieke vaardigheid laten zien of een procedure uitvoeren.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een demonstratie](#) zien.

Ondersteuning

Denk eraan dat voor het opnemen van een demonstratie meestal meerdere camera's nodig zijn om vanuit verschillende hoeken te kunnen opnemen. Neem contact op met je [video-coördinator](#) om uit te vinden wat de mogelijkheden bij jouw faculteit zijn.

4. Screencast

Wat?

Als je een screencast gebruikt, neem je de veranderingen op je computerscherm op, en verduidelijk je deze met een voice-over. Je kunt verschillende soorten ondersteunende software en hardware gebruiken, zoals een PowerPoint of tekentablet. In sommige gevallen wordt dit gebruikt in combinatie met een webcam-opname of een animatie.

Wanneer gebruik je dit format? Als je:

- Software applicaties, complexe modellen of processen wilt uitleggen.
- Een stap-voor-stap handleiding wilt geven om te laten zien hoe iets werkt.
- Iets op een makkelijke manier wilt doen.

Denk eraan dat je:

- Over voldoende tekenvaardigheden moet beschikken als je een tekentablet gebruikt.
- Professionele screen capturing software moet gebruiken.
- Een goed functionerende computer en microfoon nodig hebt met minstens HD-schermsresolutie.
- Een testvideo moet maken om te zien of alles naar behoren werkt.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een screencast](#) zien.

Ondersteuning

Lees [hier](#) algemene tips voor het opnemen van een video. Je kunt ook contact opnemen met je [video-coördinator](#) als je meer ondersteuning nodig hebt.

5. Webcam

Wat?

Het is heel eenvoudig om video's te maken met je webcam of smartphone. Deze vorm wordt vooral gebruikt als je snel antwoord wilt geven op een vraag, of voor een update.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Snel feedback wilt geven of een mededeling wilt doen.
- Jezelf of iemand anders wilt voorstellen.
- Op een informele manier contact wil maken met je studenten.
- Uitleg wilt geven over een opdracht die je studenten moeten inleveren (bijvoorbeeld als je specifieke vragen tussendoor krijgt).
- Wilt aanhaken bij het nieuws, of bij een recente gebeurtenis.

Denk eraan dat:

- Je een externe microfoon gebruikt voor een goede geluidskwaliteit.
- Deze vorm zich het best leent voor korte, informele video's.
- De positie van de camera erg belangrijk is: de webcam kan het beste op ooghoogte staan voor een zo natuurlijk mogelijk resultaat.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een webcam](#) zien.

Ondersteuning

Je kunt een webcam gebruiken om jezelf op te nemen. Kijk [hier](#) hoe je dit kunt doen.

6. Podcast

Wat?

Podcasts kunnen gebruikt worden om kennis over te dragen (audio-lezing), interviews of instructies voor een excursie op te nemen, of om een korte radiodocumentaire op locatie te

maken. Podcasts zijn een flexibel medium; door kleine bestandsgrootte zijn ze makkelijk te downloaden.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Een verhaal wilt vertellen of een concept wilt uitleggen waarbij beeldmateriaal *niet* belangrijk zijn.
- Op een makkelijke en flexibele manier opnamen van jezelf wilt maken.
- Meerdere verhalen of interviews hebt waarmee je een podcast serie kunt maken.
- Je een groep studenten hebt (in het buitenland) die niet over een stabiele internetverbinding beschikken.
- Je studenten een creatieve opdracht wilt laten maken (student-gegenereerde podcasts).

Denk eraan dat je:

- Voor een goede geluidskwaliteit een microfoon of headset van hoge kwaliteit nodig hebt, die je in je computer kunt inpluggen.
- Helemaal afhankelijk bent van stem en geluid. Zorg ervoor dat je tekst boeiend is en dat je beeldend vertelt. Je kunt dat doen door voorbeelden en anekdotes te gebruiken.
- Een hoorcollege podcast beperkt tot 10-15 minuten. Onderzoek toont aan dat dit is het maximum van de aanbevolen lengte voor educatieve podcasts. Toch kunnen diepte-interviews of podcasts op locatie ook voor 30 tot 45 minuten interessant blijven als je interessante sprekers aan het woord laat.
- De flexibiliteit van het medium gebruikt. Overweeg opnemen op locati.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een podcast](#) zien.

Ondersteuning

Je kunt zelf een podcast opnemen.

Je kunt ook contact opnemen met je [video-coördinator](#) als je meer hulp nodig hebt.

Bronnen

Salmon, G., & Edirisingha, P. (2009) Podcasting for learning in universities. 2nd edn. Maidenhead: Open University Press, McGraw-Hill Education. Routledge.

http://openaccess.city.ac.uk/1339/1/A%20Renaissance%20of%20Audio%20Podcasting%20approaches%20for%20learning%20on%20campus%20and%20beyond_article.pdf

Cosimini, M. J. et al. (2017) 'Podcasting in Medical Education: How Long Should an Educational Podcast Be?', Journal of Graduate Medical Education, 9(3), pp. 388–389.

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC5476404/>

7. Webcollege

Wat?

Een webcollege is meestal een gewoon college dat opgenomen is, vaak in combinatie met interactieve powerpoint presentatie of een bord. De opname van het college kan achteraf op

het web beschikbaar gesteld worden, of live gestreamd worden voor studenten die niet bij het echte college aanwezig kunnen zijn.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Studenten toegang wilt geven tot het college buiten de collegezaal, bijvoorbeeld om het college nogmaals te bekijken om aantekeningen te maken, of om zich voor te bereiden op een toets.

Denk eraan dat:

- Deze vorm niet gemaakt is voor online cursussen.
- Je, als je het webcollege voor een ander doel wilt gebruiken dan louter het terugkijken van het college, je dit beter kunt inkorten tot een maximum van 15 minuten.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een webcollege](#) zien.

Ondersteuning

Voor meer informatie, zie deze [webpagina](#).

8. Animatie

Wat?

Animatie is een leuke en speelse manier om ingewikkelde theorieën en concepten uit te leggen, die gebaseerd is op een verhaallijn en waarbij visuele hulpmiddelen een centrale rol spelen. Een animatie kan een zelfstandige video met een voice-over zijn, maar kan ook gebruikt worden als onderdeel van een talking head-video of een screencast.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Moeilijke concepten begrijpelijk wilt maken.
- Abstracte concepten wilt visualiseren.
- Een creatieve en aantrekkelijke video wilt maken.

Denk eraan dat je:

- Genoeg tijd moet uittrekken voor het maken van uitgebreid script.
- Misschien een animator/grafisch ontwerper nodig hebt om je te helpen.
- Veel tijd en/of geld nodig hebt om iets van hoge kwaliteit te ontwikkelen.
- Gebruik zou kunnen maken van een bestaande animatie die gepubliceerd is onder open licentie - dit kan veel tijd besparen, zie [hier](#) waar je die kunt vinden.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een animatie](#) zien.

Ondersteuning

Je kunt zelf een animatie maken.

Je kunt ook contact opnemen met je [video-coördinator](#) om te kijken welke mogelijkheden voor professionele animatie er bij jouw faculteit beschikbaar zijn.

9. Fictiefilm

Wat?

Een fictiefilm geeft zo realistisch mogelijk een verhaal met overtuigende personages weer met behulp van acteurs, belichting en decor. De kracht van een fictiefilm is dat deze op een onderhoudende en artistieke manier een diepere betekenis kan overdragen.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Een scenario wilt naspelen en er geen geschikt vergelijkbaar voorbeeld beschikbaar is.
- Een creatief en boeiend video-concept wilt.
- Een plot hebt die de educatieve boodschap en inhoud die je voor ogen hebt, adequaat overbrengt.

Denk eraan dat:

- Je een plot, personages en een locatie nodig hebt die elkaar aanvullen.
- Je afhankelijk bent van of de acteurs het scenario realistisch kunnen naspelen.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een fictiefilm](#) zien.

Ondersteuning

Om een fictiefilm op te nemen heb je een sterke verhaallijn nodig, genoeg voorbereidingstijd en een flinke video-crew. Neem contact op met je [video-coördinator](#) om te zien wat de mogelijkheden bij jouw faculteit zijn.

10. Documentaire

Wat?

Wat een documentaire onderscheidt van andere vormen is dat er bij een documentaire gebruikgemaakt wordt van echte mensen en echte situaties om uitdrukking te geven aan verschillende opvattingen, om stelling te nemen ten aanzien van een maatschappelijk verschijnsel en/of om inzicht te geven in een wereld die niet eenvoudig toegankelijk is. Wil je een documentaire opnemen, dan is het belangrijk dat je een of meerdere locatie(s) in gedachten hebt die de inhoud van je onderwerp kunnen verrijken en verduidelijken.

Wanneer gebruik je deze vorm? Als je:

- Verschillende theorieën wilt toepassen en analyseren.
- Verschillende aannamen en opinies wilt laten zien.

Denk eraan dat:

- Je sterk afhankelijk bent van de mensen die een rol in je documentaire spelen.
- Je visuele inhoud relevant moet zijn en moet kloppen met je educatieve inhoud.
- Je de visuele inhoud op een heldere en begrijpelijke manier moet kunnen beschrijven.

Voorbeeld(en)

Op de website kun je een [voorbeeld van een documentaire](#) zien.

Ondersteuning

Het opnemen van een documentaire vraagt om een sterke verhaallijn, in combinatie met een flinke video-crew. Neem contact op met je [video-coördinator](#) om te zien welke mogelijkheden er bij jouw faculteit zijn.

Stap 3: Voorbereiden

De eerste fase bij het maken van een video begint zonder camera of microfoon. In de pre-productiefase worden de leerdoelen en de inhoud van de video ontwikkeld en in een heldere verhaallijn gezet. Een goed doordacht video script is essentieel voor het maken van een effectieve video. Onderschat nooit het belang van een goede voorbereiding. Uiteindelijk zal dat tijd besparen.

Planning

Plan elke afzonderlijke productiefase: de voorbereiding, het opnemen en de post-productie. Reserveer ook tijd in je agenda om op te schrijven wat je precies wilt zeggen en het beeldmateriaal erbij te bedenken. Neem de tijd dingen te herzien en om te oefenen. Houd er rekening mee dat het waarschijnlijk beter is om de onderwerpen die je in een video wilt veranderen te selecteren; sommige onderwerpen kunnen namelijk beter in de vorm van een andere leeractiviteit gepresenteerd worden..

3.1 Script: Hoe begin je?

Het is aan te raden om een drie-kolommen-script te gebruiken bij het voorbereiden van je video productie, met daarin de volgende elementen:

1. Visueel materiaal: in de linkerkolom noteer je welk beeldmateriaal en aandachtspunten je in je video wilt opnemen.
2. Audio/ spraak: in de middelste kolom schrijf je de gesproken tekst.
3. Aantekeningen: in de rechterkolom kun je aanvullende opmerkingen noteren, bijvoorbeeld 'props' (objecten die bijdragen aan het realisme van de voorstelling) die je mee wilt nemen voor de opnamen of een specifieke opmerking voor de editor tijdens de post-productie.

VISUAL MATERIAL	AUDIO/SPEECH	NOTES
Talking head + image of airplane https://pxhere.com/en/photo/1387417 (1) Text on screen: aerodynamics	In this video I will explain the concept of aerodynamics (1)...	I have placed alternative images in the shared folder in case the quality is not optimal.

Zo bouw je je verhaal op en tegelijkertijd bedenk je manieren om je gesproken tekst te illustreren met relevante afbeeldingen, grafieken ondersteunende tekst. Als je je drie-

kolommen-script maakt, zie je meteen of er een goed evenwicht is tussen de tekst en de visuele elementen.

3.2 Script: Het schrijven van de tekst

Het script bevat de verhaallijn met het bijbehorende beeldmateriaal voor de video. De tekst kan heel eenvoudig zijn, of juist tot in de kleinste details uitgeschreven. Dat is afhankelijk van de workflow bij de videoproductie. Als je met een videomaker in een studio of op locatie gaat filmen, vertaal je meestal je verhaal naar een gedetailleerd drie-kolommen-script. De uitgeschreven tekst kan dan gebruikt worden in de autocue.

De compositie van het script

De tekst van je script bestaat uit drie gedeelten. Let bij het schrijven op het volgende:

Begin

- Begin met een sterke hoofdvraag of een stevig ankerpunt die je studenten interessant vinden. Bijvoorbeeld met een misvatting, gevolgd door 'laten we eens kijken of dit wel klopt'. Of stel een vraag waar de video het antwoord op gaat geven. Vertel aan het begin wat je in de video gaat uitleggen. Vertel je studenten waarom datgene waar je het over hebt relevant is.

Midden

- Schrijf op wat het antwoord op de hoofdvraag van de video is en leg sleutelconcepten uit.
- Bespreek één sleutelconcept tegelijk.
- Breng expliciete verbanden aan tussen de verschillende onderdelen van de uitleg. Vat in het kort samen wat je zojuist hebt gedaan, en ga dan verder met een nieuwe nog te beantwoorden vraag.

Eind

- Vat samen wat de kijker gezien/gehoord heeft.
- Indien van toepassing: keer terug naar de bewering/vraag uit het begin van de video.
- Breng de inhoud van de video in verband met ander lesmateriaal (of toekomstige video's).

[Hier](#) vind je de verschillende templates om een script en/of een PowerPointpresentatie voor je video te maken.

Richtlijnen voor het schrijven van de tekst:

Hou het simpel

Gebruik eenvoudige concepten, die makkelijk uit te spreken zijn tijdens de opnames en daarnaast snel te begrijpen door je studenten.

Gebruik actieve taal

Schrijf in de tegenwoordige tijd en gebruik woorden die je doelgroep kent. Wil je weten of je

tekst makkelijk te lezen is? Lees hem hardop voor. Zijn er bepaalde woorden waar je over struikelt? Of kun je het einde van de zin niet halen, zonder dat je een adempauze moet nemen? Dan is je tekst te ingewikkeld.

Spreek je publiek aan

Gebruik woorden als 'wij' en 'samen'

in plaats van 'ik' en 'zij'. Bijvoorbeeld: "Kun je hier voorbeelden bij bedenken? Een voorbeeld zou kunnen zijn..."

Lengte van het script

Onderzoek heeft uitgewezen dat de ideale lengte van een online educatieve video ongeveer 6 minuten is. 'Speech in minutes' is een handige tool om te bepalen hoe lang je video duurt.:

<http://www.speechinminutes.com>.

Vraag om feedback!

Laat je videoscripts altijd controleren door een tweede lezer. Als je met een team werkt, is het verstandig om, als dat kan, je scripts te laten controleren door een onderwijskundige en/of videomaker. Verder kun je ook een inhoudelijk expert, iemand van de doelgroep en een native speaker vragen om de tekst te controleren.

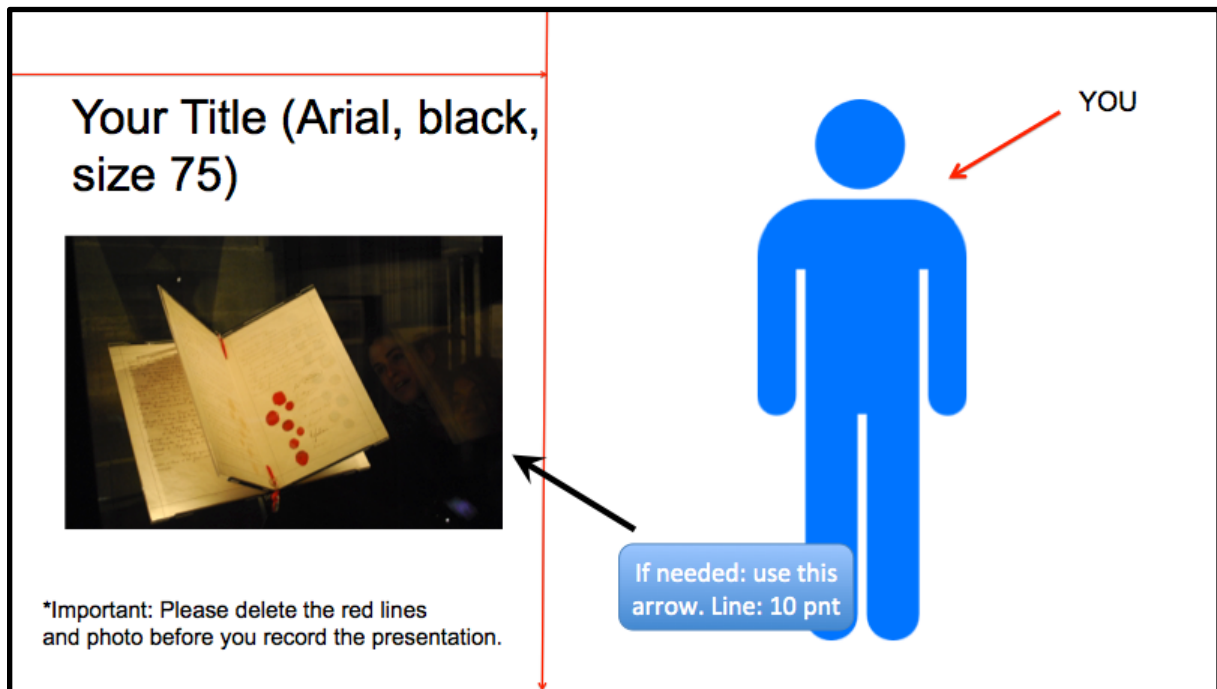
Bronnen

Guo, P. J., Kim, J., & Rubin, R. (2014). How Video Production Affects Student Engagement: An Empirical Study of MOOC videos. In L@S '14: Proceedings of the First (2014) ACM Conference on Learning @ Scale (41-50), NY: ACM?

<http://up.csail.mit.edu/other-pubs/las2014-pguo-engagement.pdf>

3.3 Script: Beeldmateriaal gebruiken

De volgende stap bij de voorbereiding van je studio-opname is een PowerPoint maken. Hier voeg je ondersteunende *bullet points*, beeldmateriaal, animaties en video's aan toen die je verhaallijn ondersteunen. De afbeelding hieronder geeft je een idee van het template dat bij de Universiteit Leiden gebruikt wordt als je een educatieve clip in de studio opneemt.

Deze PowerPoint-template is slechts een voorbeeld en kan van faculteit tot faculteit verschillen (vraag je [video-coördinator](#) welk template je moet gebruiken).

Om beeldmateriaal te maken dat scherp op het scherm verschijnen heb je afbeeldingen met een grote bestandsgrootte nodig.

- Niet-bewegende beelden (die op een volledig scherm vertoond worden) moeten idealiter:
1920 x 1080 pixels groot zijn (het beeld moet op zijn minst groter zijn dan 1MB).
- Bij video is de aanbevolen pixelgrootte hetzelfde (1440 x 1080 is ook acceptabel). De lengte van de video is tenminste 5 seconden.

Verder moeten het beeldmateriaal dat in de video gebruikt worden vrij zijn van copyright. Dit is belangrijk omdat video's vaak online gepubliceerd worden en dus in de 'publieke ruimte' terechtkomen. Zie het copyright onderdeel voor meer informatie hierover.

Enkele effecten die van belang zijn voor je video

Onderzoek wijst uit dat veel presentaties verwarrend en ineffectief zijn. De psychologen Mayer en Moreno (2003) onderzochten hoe je effectief kunt presenteren met woorden en beelden.

Kortweg bevelen ze de volgende beginselen aan:

Multimedia Principles

Redundantie Verwijder tekst wanneer animatie en gesproken tekst voldoen	Coheretie Laat irrelevante informatie weg	Signaleren Benadruk essentiële woorden en grafieken	Segmentatie Presenteer de inhoud in gedeelten en niet alles tegelijk
Ruimtelijke Continuïteit Presenteer woorden en grafieken samen	Temporele Continuïteit Presenteer woorden en afbeeldingen tegelijkertijd	Modaliteit Gesproken tekst is beter dan woorden op het scherm	Pre-training Leg namen en termen uit voordat je het hele concept uitlegt

We raden je sterk aan om te kijken naar [deze video](#) over Mayer's onderzoek naar enkele van de principes van multimedia-training en hoe je ze in praktijk moet brengen.

Bronnen

Mayer, R. E., & Moreno, R. (2003). Nine ways to reduce cognitive load in Multimedia learning, *Educational psychologist*, 38(1), 43-52.

https://www.uky.edu/~gmswan3/544/9_ways_to_reduce_CL.pdf

3.4 Copyright (auteursrecht)

Alle (tekstuele en visuele) bronnen die je voor je educatieve video of online cursus gebruikt moeten voldoen aan de voorwaarden van de Nederlandse Auteurswet. Hieronder vind je enkele richtlijnen over hoe je referenties bij visuele bronnen in je videowerk, en waar je bruikbaar beeldmateriaal en bruikbare opnamen vindt.

Referenties

Als je de inhoud voor je video aan het maken bent, zorg er dan voor dat je in een aparte lijst bijhoudt welke artikelen en bronnen je gebruikt hebt.

- Gebruik de richtlijnen die in je eigen vakgebied gangbaar zijn om te verwijzen naar artikelen die je bij het maken van de inhoud voor je video hebt gebruikt.
- Schrijf voor andere bronnen apart op: de URL, de licentie die van toepassing is, de titel en de naam van de maker.

Aan het eind van de video volgt de bronvermelding

Dus als je het onderstaande plaatje in je video zou willen gebruiken, moet je de volgende referentie opnemen aan het eind van je video (in een "bronnen"-slide):

"Scrabble: Depth of Field" door Ella's vader, CC BY 2.0:

<https://www.flickr.com/photos/ellasadad/400754429>

(Naam van de afbeelding, maker, CC-licentie, URL)

Geef je een online cursus, gebruik dan vooral open-access-literatuur, zodat iedere student het materiaal kan raadplegen.

Intellectueel eigendom van de docent/universiteit

Als een video gemaakt wordt voor open-access-onderwijs (zoals bij een MOOC), heeft de docent het intellectuele eigendom heeft over wat hij/zij gemaakt heeft. De universiteit, die de uitgever is, heeft secundaire rechten en kan daarom het materiaal ook gebruiken. Als de video gemaakt is als onderdeel van een universitair lesprogramma, heeft de universiteit de publicatierechten van de video. Vergeet niet om anderen die in je video meedoen voor toestemming te vragen door ze een *release form* te laten tekenen. Deze kun je aan je video-coördinator vragen.

Visuele bronnen

Creative Commons-licentie

Ga je beeldmateriaal voor je video zoeken, let dan op de regels op het gebied van copyright. Voor sommige beelden of bepaalde muziek zal je moeten betalen als je ze wilt gebruiken.

Er is veel gratis materiaal beschikbaar met zogenaamde Publiek domein/CC0 of Creative Commons-licentie. Materiaal dat beschikbaar gesteld is voor het Publiek domein is vrij van auteursrechtelijke beperkingen.

Je kunt CC-licentiemateriaal gebruiken zolang je de licentievoorwaarden in acht neemt. Hieronder volgt een korte samenvatting van mogelijke CC-licenties en de belangrijkste licentievoorwaarden waar je rekening mee moet houden. Zorg ervoor dat de Creative Commons-licentie past bij het voorgenomen gebruik van het materiaal en het eindproduct.

CREATIVE COMMONS LICENSES		COPY & PUBLISH	ATTRIBUTION REQUIRED	COMMERCIAL USE	MODIFY & ADAPT	CHANGE LICENSE
	PUBLIC DOMAIN	✓	✗	✓	✓	✓
	CC BY	✓	✓	✓	✓	✓
	CC BY-SA	✓	✓	✓	✓	✗
	CC BY-ND	✓	✓	✓	✗	✓
	CC BY-NC	✓	✓	✗	✓	✓
	CC BY-NC-SA	✓	✓	✗	✓	✗
	CC BY-NC-ND	✓	✓	✗	✗	✓

You can redistribute (copy, publish, display, communicate, etc.)	You have to attribute the original work	You can use the work commercially	You can modify and adapt the original work	You can choose license type for your adaptations of the work.

Creative Commons licenses by [Foter \(CC-BY-SA\)](#)

<https://www.wur.nl/en/article/What-are-Creative-Commons-licenses.htm>

Stockfoto's

Als je het goede beeld- en filmmateriaal niet in het Creative Commons-domein kunt vinden, kun je ook gebruikmaken van stockafbeeldingen, waar je voor moet betalen. Als je een bepaalde foto zoekt, kijk dan eerst op de [Universitaire beeldbank](#). Als je hier niets bruikbaar vindt, kun je een stockfoto kopen via de [Directie Strategische Communicatie en Marketing \(SCM\)](#). Je kunt ook een fotograaf inhuren. [Photo & Digital](#) biedt diensten van professionele fotografen en andere professionals aan.

Meer informatie

Als je advies wilt over een bepaalde licentie (kan ik deze afbeelding wel of niet gebruiken), of je hebt andere vragen over de wet op het gebied van copyright, neem dan contact op met het [Auteursrechten Informatiepunt](#).

Waar kan ik bruikbaar materiaal vinden? (Links naar beeldbanken die vrij zijn van auteursrecht)

Multimedia

- <https://commons.wikimedia.org>
- <https://flickr.com> – Beperk het licentie type tot “Modifications allowed”.
- <https://pixabay.com/> - Beeldmateriaalen video's.
- <https://www.pond5.com/free> - Publiek domein-media.

Afbeeldingen

- <https://www.pexels.com>
- <https://quest.eb.com/>
- <http://finda.photo/>
- <http://thenounproject.com>
- [Images.google.com](https://images.google.com) - klik op 'tools' en voeg de 'usage rights' toe.

Video's

- <https://videos.pexels.com/>
- <http://www.coverr.co>

Muziek

- <http://incompetech.com/music/royalty-free/>
- <http://freemusicarchive.org/>
- <https://www.youtube.com/audiolibrary/music>

Stap 4: Opnemen

Als je je goed hebt voorbereid, is het opnemen van de video een makkelijke stap. Er zijn een paar algemene tips en trucs over presenteren die we je hier willen meegeven.

4.1 Presenteren voor een camera: do's and don'ts

- **Doe gewoon.** Gebruik bescheiden gebaren. Ga ervan uit dat je de hele tijd close-up in beeld zult zijn, want meestal is dat zo. Spreek op je gewone snelheid. Studenten die naar je video kijken kunnen de video pauzeren, vooruit spoelen, of opnieuw afspelen als ze vinden dat het te snel of te langzaam gaat.
- **Laat je passie voor het onderwerp zien, maar overdrijf niet** - grote handgebaren, veel en onrustig bewegen en gefriemel zien er voor de camera niet professioneel uit. Maar enthousiasme werkt altijd inspirerend. Laat zien dat je passie voor je onderwerp hebt.
- **Pauzeer enkele seconden nadat je een belangrijk punt naar voren hebt gebracht.** Als je dat doet, geef je je publiek de kans om aan dit onderdeel extra aandacht te besteden. Dit is met name van belang als je je publiek een vraag stelt.
- Zorg ervoor dat je **zinnen eindigen met de klemtoon naar beneden** in plaats van met de klemtoon omhoog. Hoe je dat weet? Als je beweringen klinken alsof het vragen zijn, dan doe je het niet goed.
- **Hou oogcontact** om betrouwbaar over te komen. Naar beneden kijken, wegstaren van de camera of je ogen dicht doen zorgt ervoor dat je er niet geloofwaardig en onprofessioneel uitziet.
- Het is aan te raden om **de kern van je script onder te verdelen in hoofdstukken.** Dat stelt je in staat duidelijke *cuts* in het midden van je video te maken, zodat je niet het hele college in één keer hoeft op te nemen.
- **Hou de continuïteit in de gaten.** Verander niets aan hoe je eruit ziet als je een video opneemt. Je kunt natuurlijk wel je kleding veranderen als je meerdere video's opneemt voor een groter project met meerdere modules.
- **Oefening baart kunst!** Zorg ervoor dat je je tekst goed geoefend hebt voor je de opnameknop indrukt; oefen voor de spiegel of voor een vriend of collega. Als je een video opneemt in een studio, zorg er dan voor dat je oefent met een autocue (teleprompter), zoals [Cue Prompter](#).

4.2 Hoe neem je zelf een video op?

Opnemen met je eigen computer of tablet

Wil je een screencast, stem- of webcamopname maken? Dat kan allemaal met Kaltura, het videoportaal van de Universiteit Leiden. Lees [meer](#) over de verschillende opties die Kaltura aanbiedt, zoals Capture en Webcam opnames.

Eenvoudige animaties maken

Met animaties kun je in je video op een speelse manier theorieën, concepten of casussen uitleggen. Er zijn veel applicaties en er is allerlei software die je kan gebruiken als je zelf animaties gaat maken.

Apparatuur en kwaliteit

Je kunt verschillende soorten apparatuur gebruiken, afhankelijk van of je alleen een audio-opname gaat maken (een podcast), een screencast, of een video met een webcam, telefoon of camcorder. Als je snel en eenvoudig een opname wilt maken kun je de webcam en microfoon op je computer gebruiken. Als je een losse microfoon gebruikt krijg je een significant betere geluidskwaliteit. Webcams en HD-webcams geven tegenwoordig een goede videokwaliteit, maar je kunt ook een video- of fotocamera op een statief gebruiken.

Verschillende opname-opties

De tools en accessoires die je kunt gebruiken om zelf een video te maken kunnen per faculteit verschillen. Neem contact op met je [video-coördinator](#) om te kijken welke mogelijkheden er zijn.

4.3 Tips en trucs voor als je zelf een video gaat opnemen

Geluid en locatie

Neem je video op in een rustige ruimte waar zo min mogelijk achtergrondgeluid is. Het komt nogal eens voor dat mensen tijdens het opnemen steeds zachter gaan praten, zodat ze aan het eind van de video nauwelijks nog te verstaan zijn. Spreek dus duidelijk.

Hou je camera stil

De manier waarop je de camera gebruikt beïnvloedt het eindresultaat. Hou de camera stil: gebruik bijvoorbeeld een statief. Zorg ervoor dat je camera of webcam zich op ooghoogte bevindt; zo krijg je het meest natuurlijke resultaat.

Licht

Zorg er altijd voor dat het licht achter de camera vandaan komt, zodat het op je gezicht valt. Ga niet met je rug naar het raam zitten, want dan word je een silhouet met te veel licht van achteren.

Hoe je eruit ziet

Zorg ervoor dat je voor de camera geen kleding draagt die afleidt, zoals iets kleurigs of iets met drukke patronen (strepen, stippen). Let er ook op dat je kleren voldoende contrasteren

met de achtergrond. En wees je ervan bewust dat, als het licht van boven komt, je bril het licht kan reflecteren; in dat geval kunnen de kijkers je ogen niet zien.

Richt je tot je publiek

Richt je tot je studenten en probeer niet te veel te doen alsof je tegen een camera praat.

4.4 Hoe neem je een video op met een crew/in een studio?

Workflow bij een studio-opname

Hieronder vind je een checklist van wat je nodig hebt voor een studio-opname. Voor de verschillende soorten video's zijn er verschillende checklists. Bespreek altijd de details voor het produceren van een video met je videoteam! Het is ook essentieel om je ideeën en behoeften tijdens het opnameproces en de post-productie te delen om er zeker van te zijn dat het resultaat ook is wat je voor ogen stond. Alle vragen over studio-opnames en post-productie kun je deze stellen aan je [video-coördinator](#).

Studio-opname met een PowerPoint

Als je een opname in de studio maakt met een PowerPoint, ga je zelf door je PowerPointpresentatie heen tijdens de opname. Op deze manier krijg je de goede timing, zoals je die thuis geïmagineerd hebt. Bij de post-productie wordt de PowerPoint gecombineerd met het talking-head-shot, zodat deze als achtergrond in de video functioneert.

Checklist

- Autocue tekst
- PowerPoint

Studio-opname zonder PowerPoint

Als je bij de studio-opname geen PowerPoint gebruikt, zal de editor bij de post-productie het talking-head-shot combineren met het beeldmateriaal uit het script. Daarom is het belangrijk om de juiste timing van het beeldmateriaal duidelijk aan te geven in het script.

Checklist

- *drie-kolommen-script*

Afhankelijk van de faculteit waarmee je werkt, kan de workflow enigszins afwijken van de hierboven beschreven stappen. Het is mogelijk om met een PowerPoint te werken, maar het is ook mogelijk om het talking-head te combineren met het geselecteerde beeldmateriaal in de post-productiefase. Het is in alle gevallen het beste om contact op te nemen met de [video-coördinator](#) van je faculteit voordat je aan de slag gaat.

Kledingtips

- Denk na over hoe je wilt dat mensen je zien. Wat voor **indruk** wil je maken?
- **Géén dessins en patronen.** Gewone ruiten, Schotse ruiten, smalle krijtstrepen, grof gebreide truien en alle andere soorten patronen doen het in een studio niet goed; de patronen leveren een flikkerend beeld op, en dat leidt af. Draag effen stoffen.
- Als het kan, **vermijd dan zuiver wit of zwart.** Ga voor neutrale kleuren of pasteltinten. De camera versterkt contrasten. Wit op televisie kan de kijker verblinden. Zwart en donkerblauw zien eruit als nachtzwart. Hou het bij meer gedempte kleuren.
- Zorg ervoor dat je **comfortabele kleren** draagt. Kies geen pak uit waar je een hekel aan hebt, alleen omdat je denkt dat het goed staat. Als je je niet op je gemak voelt, zie dat aan je gezicht en je lichaamshouding.
- **Vermijd opvallende of bengelende sieraden.** Je kunt op zich wel wat sieraden dragen, maar zilver of goud kan door het licht weerkaatst worden. Dit kan de kijker behoorlijk afleiden.
- Als je **zowel contactlenzen als een bril** draagt, kies dan voor de lenzen. Je kunt in principe wel 'om een bril heen werken', maar als je de keuze hebt, kies dan voor de lenzen.

- **Draag nóóit groen.** Met name wanneer je presenteert voor een groene achtergrond. Een groene achtergrond stelt je in staat om iedere achtergrond in te voegen - het is dus heel belangrijk om zelf géén groen te dragen.

Continuïteit

Het is belangrijk om te letten op de continuïteit, zowel in één video als in een serie video's. Dit betekent dat als je een opname over meerdere dagen verdeelt:

- Je ervoor moet zorgen dat je dezelfde kleren draagt (als je een online cursus aan het maken bent, kun je ervoor kiezen om bij iedere module iets anders aan te trekken).
- Je ervoor moet zorgen dat je haar hetzelfde zit.

- Als je een opname op locatie doet en er zijn decoratieve objecten aanwezig, je ervoor zorgt dat ze op dezelfde plaats blijven (bijvoorbeeld boeken op een tafel).

Autocue

Ontleend aan: Flickr.com – all creative commons.

Een autocue of teleprompter is een scherm dat voor de lens van de camera wordt geplaatst en waarop de lopende tekst van je script kan worden weergegeven. Op die manier kun je je tekst hardop voorlezen, terwijl je toch recht in de camera kijkt. De snelheid kan worden aangepast aan je spreektempo. Normaal gesproken spreken mensen ongeveer 110 tot 130 woorden per minuut uit.

Je kunt oefenen met het voorlezen van je script door [Cue Prompter](#) te gebruiken.

Stap 5: Afmaken

In deze stap vind je de tools waarmee je je video af kunt maken en publiceren en krijg je tips om zelf te editen. Afhankelijk van de tool die je gebruikt voor het editen en uploaden van je video, zullen we ook wat richtlijnen geven die je bij iedere volgende stap kunt gebruiken.

5.1 Hoe moet je je video editen?

Editing tools

Er zijn verschillende opties voor gratis editing software. In software als Kaltura voor een screencast of webcam opnames en VideoScribe voor animaties, kun je direct in het programma editen.

Je zou ook Adobe Premiere Pro of Adobe Premiere Elements kunnen gebruiken. Maar het zou kunnen dat je een licentie nodig hebt, als je er nog geen een op je computer hebt staan. Kijk [hier](#) voor een *user guide* voor beginners van Adobe Premiere Pro.

iMovie is een krachtig video-editing-programma, dat je kunt gebruiken op een Mac, een iPhone en een iPad. Instructies vind je in de *user guide* van Apple.

Editing workflow

Welk editing-programma je ook kiest: de meeste editing-projecten hebben ongeveer dezelfde workflow. Hieronder vind je meer informatie over iedere stap in het editing-proces.

Voordat je met editen begint:

- **Organiseer het video-filmmateriaal** en overige media op een systematische manier.
- **Maak een aparte map aan op je computer** voor het project zodat je tijdens het editing-proces het materiaal makkelijk kunt terugvinden.
- Zorg ervoor dat je **een back-up maakt** van al het materiaal.
- **Maak een nieuw project aan en importeer de media** in het editing-programma. Dit is het project waarin je gaat werken tijdens het editing-proces.
- Zorg ervoor dat je **het project regelmatig opslaat!**
- **Monteer en trim de video.** Begin met het monteren van je video door de media op de tijdlijn in de gewenste volgorde te zetten. Daarna kun je beginnen met trimmen. Hierbij trim je het begin en eind van elke videoclip zo dat deze op exact het goede moment begint of eindigt.
- **Voeg video-overgangen en effecten toe.** Afhankelijk van het editing-programma dat je gebruikt en de gewenste stijl van je video. Probeer hierbij niet te overdrijven. Als je te veel effecten gebruikt ziet het er niet professioneel uit en kan het de kijker erg afleiden.
- **Voeg titels toe.**
 - *Hoofdtitel.* Je kunt besluiten de hoofdtitel van de video meteen helemaal aan het begin te laten zien, of pas na een korte introductie of teaser. Een titel is

een uitstekende manier om je publiek iets over je video te vertellen, dus het is aan te raden om daar goed over na te denken.

- *Bronnen.* Neem aan het eind van je video een lijst van bronnen op, en vermeld welke CC-licentie van toepassing is.
- *Ondertiteling.* Met de meeste editing-programma's kun je ondertitels toevoegen aan je video, maar je kunt ook de video pas te ondertitelen nadat je de definitieve versie hebt geëxporteerd. [Kaltura](#), [Vimeo](#) en [Adobe Premiere Pro](#) hebben een optie voor ondertiteling. Bij YouTube kun je kiezen tussen [automatic caption](#) en [uploading your own](#). Denk eraan dat je de automatische ondertiteling altijd moet nakijken, omdat ze gegenereerd worden door spraakherkenningstechnologie.
- **Mix de audio.** Audio kan bestaan uit een voice-over, dialoog, achtergrondgeluiden en muziek. Denk goed na over of je muziek in je video wilt opnemen. Muziek heeft een grote impact op het eindresultaat. Zet alle overige audio op de tijdlijn voordat je begint met het mixen van je audio.
 - Probeer het volume van de voice-over en de dialoog door de hele video heen op elkaar af te stemmen. Als je muziek hebt toegevoegd, zet deze dan op een lager volume dan de gesproken tekst.
 - Je kunt audio-overgangen vloeiender maken met behulp van crossfade-effecten.
- **Exporteer de video.** Als je project klaar is kun je het gaan exporteren. Een gangbaar video-file-format is .MP4. Andere gangbare formats zijn .MOV or .WMV.

5.2 Hoe kun je video's uploaden/delen op verschillende platforms?

Voor elk platform is er een handleiding:

- Kaltura: de handleiding over hoe Kaltura te gebruiken kun je [hier](#) vinden.
- Blackboard: Je kunt [hier](#) meer informatie vinden over het uploaden van multimediabestanden.
- Brightspace: Je kunt [hier](#) een uitleg vinden over hoe een video toe te voegen op Brightspace.

5.3 En nu?

Er zijn nog een paar dingen die je moet controleren voordat je de video in je onderwijs kunt gaan gebruiken.

- Denk na over je **hoofd- en subleerdoelen**: is het gelukt om ze te verwerken in de video? Zo niet, probeer ze dan op te nemen in andere onderdelen van (online of offline) cursusontwerp (opdrachten, beschrijvende teksten). Vertel de studenten wat de leerdoelen zijn zodat ze weten wat ze van je video kunnen verwachten.
- Past de video in de rest van je **cursusontwerp** (online en/of offline)? Of zijn er nog steeds zaken die toegevoegd zouden moeten worden om je cursus tot een samenhangend geheel te maken?

